

Lahden kaupunki
Kaupunkisuunnittelu
kirjaamo@lahti.fi

Lausuntopyyntö 16.3.2022

Lausunto kaavan valmisteluaineistosta, Asemakaava ja asemakaavan muutos, Lahti, Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/ Kerinkallio, A-2827

Asemakaavatyön tavoitteena on tavaraliikenneterminaalin alueen sekä ympäröivien korttelialueiden rajauksen, käyttötarkoituksen ja tonttijaon tarkistaminen sekä moottoriurheilukeskuksen alueen asemakaavoittaminen. Suunnittelualue rajautuu pohjois- ja itäpuolelta Kasaajankatuun ja Linnaistentiehen, länsipuolelta valtatiehen 4 sekä eteläpuolelta Vanhanradankatuun ja Vartio-ojaan. Suunnittelualue sijaitsee n. 3,5 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta kaakkoon. Asemakaavatyö liittyy laajempaan kaavarunkotyöhön, joka laaditaan Kujalan, Pippon, Lotilan, Karistonportin ja Latomäen alueille.

Yleiskaavan tavoitteiden toteutuminen

Asemakaavassa osoitetaan nykyisen moottoriurheilukeskuksen alueelle E-1/KM/KTY-korttelialueet. (*Moottoriurheilun korttelialue. Vaihtoehtoiset maankäyttömuodot ovat liikerakennusten korttelialue, jolle saa rakentaa vähittäiskaupan suuryksikön sekä toimitilarakennusten korttelialue. Päivittäistavarakauppaa ei sallita.*) Merkintä poikkeaa sekä voimassa olevassa Lahden läntisten osien osayleiskaavasta, että valituksenalaista Lahden yleiskaavaehdotuksesta, joissa molemmissa yhdistetty kaupallisten palvelujen ja elinkeinoelämän alue (Pkm/T-1) sijaitsee vt 4 varrella suunnittelualueen pohjoisreunassa. Yleiskaavasta poikkeava ratkaisu on perusteltava kaavaselostuksessa.

Luonto

Pippo-Kujalan alueelle on laadittu kattavat luontoselvitykset, ja ne muodostavat hyvän pohjan suojelu- ja monimuotoisuusarvojen huomioon ottamiselle alueen asemakaavoituksessa. Eri aikoina toteutetut selvitykset täydentävät toisiaan ja niiden tuloksia on tarpeen tarkastella rinnakkain.

Suunnittelualueen merkittävimmät suojelu- ja monimuotoisuusarvot sijoittuvat Vartio-ojan ympäristöön, joka tarjoaa elinympäristöjä mm. luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeille liito-oravalle ja lepakoille. Näkemys Vartio-ojan uoman luonnonmukaisuudesta vaihtelee eri selvitysten tulkinnoissa ja tätä tulkintaa on hyvä täsmentää asemakaavoituksen aikana ottaen huomioon myös uomaan kohdistuvat hulevesivaikutukset.

25.4.2022

Vartio-ojan ympäristö on osoitettu kaavaluonnoksessa lähivirkistysalueena, jolla ympäristö säilytetään (VL/s). Alue on merkittävä monimuotoisuuskohde ja tärkeä osa Pippo-Kujalan alueen elinympäristöverkosta. Myös kulkuyhteydet alueelle mm. liito-oravan ja lepakoiden osalta on turvattava. Alueelta on nykytilanteessa laaja metsäinen yhteys kartingradan itäpuolelta suunnittelualueen kaakkoispuolella sijaitsevalle liito-oravan ja lepakoiden elinalueille. Näillä alueilla sijaitsee liito-oravan osalta tiedossa olevia ja lepakoiden osalta todennäköisiä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, sekä lepakoiden ruokailualueita (luokan II lepakkoalueet).

ELY-keskus toteaa, että asemakaavaluonnoksen mukainen E-1/KM/KTY aluevarauksen laajuus ei mahdollista tämän kulkuyhteyden/ekologisen yhteyden säilymistä. Aluevarauksen toteutuessa esitetysti yhteys käytännössä katkeaa.

Liito-oravan ja lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen ovat luonnonsuojelulain nojalla kiellettyä. Huomioon otettavaa on, että jo kulkuyhteyden heikentyminen reviirin eri osien välillä voi johtaa lain tarkoittamaan lisääntymis- ja levähdyspaikan heikkenemiseen tai jopa häviämiseen. ELY-keskus esittää, että aluevarauksen laajuutta Kujalankadun läheisyydessä supistetaan.

ELY-keskus tuo myös esiin, että välittömästi suunnittelualueen ja Vanhanradankadun eteläpuolella sijaitsee liito-oravan pesäpaikaksi (2018) osoitettu alue. Kaavatyön aikana tulee arvioida, liikkuko liito-orava nykytilanteessa Vartio-ojan ydinalueelta kohti etelää hajapuustoa/maata pitkin Vanhanradankadun suuntaan ja mikä on asemakaavaluonnoksessa osoitetun maankäyttömuutoksen vaikutus näiden alueiden saavutettavuuteen jatkossa ja miten tämä yhteys on mahdollista säilyttää.

ELY-keskus suosittelee, että VL/s-merkinnän kaavamääräykseen sisällytetään suojelu- ja monimuotoisuusarvoja, sekä ekologisia yhteyksiä turvaava suunnittelumääräys.

Suunnittelualuetta koskeviin selvityksiin on hyvä lisätä VALTARI-hankkeen, eli Lahden eteläisen kehätien yhteydessä vuosina 2018-2021 Pippon alueella laaditut liito-oraselvitykset.

Luontoselvitysten mukaan asemakaava-alueella kasvaa paikoin vieraslajeja. ELY-keskus suosittelee, että kaavaselostukseen sisällytetään toimintasuunnitelma vieraslajien hallinnasta rakentamisen aikana.

Hulevedet

Kaavaselostuksessa mainitaan, että kaavatyössä on huomioitu alueen vesiolosuhteita sekä annettu hulevesien käsittelyyn liittyen erityisiä määräyksiä. Tavoite on, ettei vesistöön johdu muita, kuin puhtaita hulevesiä kiinteistöiltä. Hulevesien laadun lisäksi tulee kiinnittää huomiota myös hulevesien määrään ja pyrkiä vähentämään mahdollisia hulevesitulvariskejä. Kaavan mahdollistaman lisärakentamisen ja ilmastomuutoksen myötä hulevesien määrä tulee lisääntymään.

25.4.2022

TL-1 -korttelialueille on osoitettu hu-1 -merkintä, joka määräyksenä on annettu: *Merkintä osoittaa, että tonteilta muodostuvat hulevedet (sade- ja sulamisvedet) sekä kattovedet on puhdistettava ja viivytettävä tonttikohtaisesti ja ne tulee johtaa tontilla sijaitsevalle hulevesien käsittelyalueelle ennen niiden poisjohtamista tontilta. Tonttien hulevesien johtamisesta, puhdistamisesta, viivyttämisestä sekä mahdollisesta imeyttämisestä on rakennusluvan yhteydessä esitettävä erityissuunnitelma, josta käy ilmi, miten tontilta kerääntyvät hulevedet käsitellään.* ELY-keskus korostaa, että jo asemakaavoituksen yhteydessä tulee huolehtia siitä, että muodostettavilla tonteilla on tarpeeksi tilaa hulevesien viivyttämiseen ja käsittelyyn.

VL/s alueelle on osoitettu ohjeellinen lähivirkistysalueen osa, jolle voidaan rakentaa altaita tai muita hulevesien imeyttämiseen, puhdistamiseen tai viivyttämiseen soveltuvia rakenteita. Näiden rakenteiden vaikutus VL/s -alueen arvoihin tulee arvioida.

Kaavarunkotyön yhteydessä on laadittua hulevesiselvitystä (Ramboll 2022) tulee täydentää, jotta voidaan luotettavasti arvioida valtatiehen 4 kohdistuvaa hulevesitulvariskiä. Hulevesien hallintasuunnitelmassa tulee osoittaa Pippo-vaikutusalueella koskevat tulvareitit ja osoittaa niiden riittävyys maankäytön muuttuessa. Hulevesien määrää ja niiden johtamista on syytä tarkastella 1/100 vuodessa toistuvalla sateella, koska hulevedet johdetaan alueelta valtatiehen 4 rumpujen kautta.

Liikenne

Suunnittelualue rajautuu länsiosaltaan Ohitustiehen, valtatie 4, joka ohittaa Lahden kaupungin keskustan itäpuolitse. Vt 4 kuuluu suunnittelualueen kohdalla suurten erikoiskuljetusverkkoon (sek-verkko). Liikennemäärä on keskimäärin noin 32 000 ajon./vrk, josta raskaanliikenteen osuus on noin 3200 ajon./vrk.

Kaavaselostuksessa kohdassa 3.3. todetaan suunnittelualueella koskien laaditut selvitykset ja suunnitelmat. Kaavan vaikutusten arviointi perustuu kaavarunkotyötä varten laadittuihin selvityksiin. Liikenteelliset selvitykset ovat tässä vaiheessa riittämättömät asemakaavan vaikutusten arvioimiseksi ja niitä tulee täydentää.

Vaikutuksia rakennettuun ympäristöön ja liikenteeseen on tuotu esille selostuksessa niukasti. Lisärakentamisen ja alueiden laajentamisen ei todeta ruuhkauttavan liikenneverkkoa merkittävästi. Vaikutusten arviointi perustuu kaavarunkotyön yhteydessä tehtyyn selvitykseen, Ramboll 2022. Liikenneselvityksen ennusteina on lähtökohtana käytetty yleiskaavaan perustuvaa vuoden 2030 liikenne-ennustetta. Asemakaavassa alueen rakentamisen kokonaisuus, laatu ja määrä tarkentuvat kaavarunkotyövaiheesta, jolloin myös vaikutuksia tulee tarkastella yksityiskohtaisemmin. Liikenteellisestä selvityksestä tulee ilmetä mm. Pippo- Kujalan suunnittelualueen osalta maankäyttö ja sen tuottama arvio liikennemääristä ja -tyypeistä. Liikenteellisessä selvityksessä tulee

25.4.2022

tarkastella maantieverkolla olevien liittyvien toimivuus. Myös kestävät liikkumismuodot tulee huomioida selvityksessä.

Maaperä

Alueelle on laadittu tarkempia maaperäselvityksiä ja -tutkimuksia. Kaavaselostuksesta ei käy ilmi onko alueelta selvitetty pilaantuneet maa-alueet. Kaava-alueella sijaitsee pitkään toiminut moottoriurheilukeskus (E-1/KM/KTY-korttelialueet) ja on mahdollista, että toiminnan myötä alueella voi olla pilaantuneita maita. Viimeistään ennen rakentamiseen ryhtymistä on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistamistarve selvitettävä ja selvityksen tulosten perusteella mahdollisesti puhdistettava maaperä. Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin on syytä lisätä E-1/KM/KTY-korttelialueille pimamerkintä ja myös kaavaselostuksessa todeta tilanne (pima = mahdollisesti puhdistettava maa-alue).

Vaikutusten arviointi

Asemakaavan kanssa samanaikaisesti laadittavan kaavarunkotyön yhteydessä on laadittu useita erilliselvityksiä, jotka tulevat osin vielä täydentymään suunnittelun edetessä. Useat kaavarunkotyön selvityksistä toimivat myös nyt vireillä olevan asemakaavan selvitysaineistona. ELY-keskus huomauttaa, että selvitysten keskeinen sisältö tulee käydä ilmi myös kaavaselostuksesta. ELY-keskus myös korostaa, että selvityksiä on tarpeen mukaan tarkennettava koskemaan asemakaavoitettavaa aluetta. Tämä koskee erityisesti liikenneselvitystä.

Pippon motocross- ja karting-ratojen alueet osoitetaan asemakaavalla moottoriurheilualueiksi. Näillä alueilla sallitaan myös vaihtoehtoisena maankäyttömuotona liikerakentaminen ja toimitilarakentaminen (E-1/KM/KTY). Alueelle sallitaan myös vähittäiskaupan suuryksikön toteuttaminen, mutta ei päivittäistavarakauppaa. Kaavamerkintä mahdollistaa alueiden käytön myös muuhun tarkoitukseen, mikäli alueen moottoriurheilutoiminta päättyy. ELY-keskus huomauttaa, että kaavan vaikutukset tulee arvioida siinä esitettävän tehokkaimman maankäyttömuodon mukaan. Tämä tulee huomioida myös liikenteellisten vaikutusten arvioinnissa. Vähittäiskaupan suuryksiköiden ensisijainen sijaintipaikka on keskusta-alue, ellei muu sijainti kaupan palvelujen saavutettavuus huomioon ottaen ole perusteltu (MRL 71 c §) Vaikutusten arvioinnissa tulee myös arvioida vaikutukset keskustan kaupallisiin palveluihin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Lausunnon valmisteluun on osallistunut ympäristöasiantuntija Kirsi Lehtinen, johtava asiantuntija Olli Valo, vesitalousasiantuntija Elina Mäkäläinen ja maankäytön asiantuntija Anu Schulte-Tigges. Asian on esitellyt alueidenkäytön asiantuntija Anna-Kaisa Ahtiainen ja ratkaissut yksikön päällikön sijainen Annu Tulonen.

25.4.2022

HAMELY/1386/2021

Tiedoksi

Päijät-Hämeen liitto

Tämä asiakirja HAMELY/1386/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/1386/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Ahtiainen Anna-Kaisa 25.04.2022 15:13

Hyväksyjä Tulonen Annu 25.04.2022 15:26

12.4.2022

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkisuunnittelu
Markus Lehmuskoski

Lahden eteläisen ja itäisen kumppanuuspöydän lausunto kaavarunkoon A-2800 (Pippo, Kujala, Lotila, Latomäki, Kariston portti) sekä asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio)

Lahden kumppanuuspöytien tehtävänä on muun muassa antaa lausuntonsa eri hallintokuntien tekemistä toimialueita koskevista merkittävistä suunnitelmista sekä käydä vuoropuhelua ja osallistua esimerkiksi toimialueiden palveluiden kehittämiseen, ideointiin, määrärahojen kohdentamiseen, säästökohteiden valintaan ja päätöksentekoon kaupungin taloutta koskien yhdessä eri hallintokuntien sekä kaupungin yksiköiden kanssa (KV 9.11.2020 § 91)

Lahden kaupungin kaupunkisuunnittelu on pyytänyt eteläisen ja itäisen kumppanuuspöydän lausuntoa kaavarunkoon A-2800 (Pippo, Kujala, Lotila, Latomäki, Kariston portti) sekä asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio). Lausuntopyyntö on saapunut 16.3.2022 sähköpostitse. Lausuntoa on pyydetty 14.4.2022 mennessä.

Eteläinen ja Itäinen kumppanuuspöytä on käsitellyt asiaa hybridikokouksessa to 31.3.2022, verkossa ja sähköpostitse sekä päättänyt antaa asiasta seuraavan lausunnon: Eteläisen ja itäisen kumppanuuspöydän esityksessä muutosehdotukset **on yhdistelty kaikista luonnoksista A, B ja C**. Kyseessä olisi yhdistelmäratkaisu, joka pyrki huomioida kaupunkistrategian. Sen lisäksi toivotaan, että kaavarunkosuunnitelma aiheuttaisi mahdollisimman vähän pitkän aikavälin negatiivisia vaikutuksia alueen asumiseen, ympäristöön, eliöstöön ja liikenteeseen.

Kumppanuuspöytien muutosesitykset ja kommentit kaava-alueiden suunnitelmista

Kariston portin alue

Kumppanuuspöydät esittävät luonnosta B seuraavin muutetuin osin:

- Esitetään luonnoksissa A ja B olevaa yhdyssiltaa Kariston portin ja Latomäen välille. Silta olisi tärkeä kulkuyhteys erityisesti kevyenliikenteen ja mahdollisen julkisen liikenteen käyttöön.

- Pyritään säilyttämään metsäalueita ja puustoa suoja-alueena asutukselle alueen itäpuolella. Kauppiaankadun länsipuoli suunnitellaan luonnoksen C mukaisesti.
- Valtatie 12 eteläpuolella Levon hautausmaan länsipuoleinen suunnittelualue viheralueineen esitetään luonnoksen C mukaisesti.

Latomäen alue

- Kumppanuuspöydät esittävät luonnosta B.
- Kumppanuuspöydät puoltavat kaupunkijunaselvityksen tekemistä Latomäki-Niemi välille. Alueen rakentuminen esimerkiksi start-up-liiketoiminnalle tukisi kulkuliikennettä kampusalueen välillä.

Lotilan alue

- Esitetään luonnoksen C mukaan seuraavalla muutoksella: Vanhanradan kadun ja Jalavankadun risteyksessä olevaa tonttialuetta ei kaavoitettaisi, vaan jätettäisiin viheralueeksi, kaupunkimetsäksi, joka toimisi viereisen asuinalueen ulkoilu- ja suoja-alueena.

Kujalan alue

- Tärkeää huomioida Linnaistentien ja Korvenrannan tien asukkaiden turvallinen liikkuminen ja mahdollistaa tai suunnitella kevyenliikenteen kulkuväylä (lasten koulumatkaliikenne) alueelta. Huomioitavaa on, että julkisen liikenteen yhteys alueelta kouluille on Nastolan tieltä.
- Esitetään, että Kujalan muu tonttialue (42 705 m²) rakentuisi luonnoksen C mukaisesti. Viherkaistale jää radan varrelle. Kumppanuuspöydät näkevät tärkeänä myös suurempien tonttien mahdollisuuden elinkeinoelämän näkökulmasta.

Pippon alue

- Vanhanradan kadun pohjoispuoli ja Kujalankadun itäpuoli (motocross ja karting-alueet) luonnoksen C mukaisesti.
- Pippon alueen junaradan itäpuoli ja Vanhanradan kadun eteläpuoli (79 657 m²) luonnoksen B mukaisesti tieosuuksineen (Kujalankatu).
- Kujalankadun länsipuolen ja liito-orava-alueen länsipuolen kaavoitettu alue luonnoksen C mukaisesti seuraavin muutoksin: Esitetään, että uusi yhteysvaraus Vanhanradantieltä lehtoalueelle jätetään pois suunnitelmasta. Lisäksi myös yhteysvaraus Korvenrannantielle, jolloin lehtoalue jää mahdollisimman suureksi ja raskasliikenne olisi ohjattu muuta kautta kuin Korvenrannantieltä.
- Pippon alueen junaradan länsipuoli ja Härkämäki luonnoksen A mukaisesti. Härkämäki nähdään merkittävänä maisemallisesti. Esitetään, että kaavoitettua aluetta voisi pienentää.
- Esitetään, että lehtoalue säilytetään ja jätetään kaavoittamatta muuhun tarkoitukseen.
- Esitetään, että viheralue Korvenrannantie länsipuolella, pohjois-etelä- suunnassa, rakentuisi luonnoksen B mukaisesti, siten että suoja- ja viheralue olisi suurin asutukseen nähden. Tämä myös olisi viherkäytävän osalta järkevää.
- Viherkäytävä on yhtenäisempi luonnoksissa B ja C.

- Esitetään, että Vahtersuon alue suojellaan kokonaan luonnoksen A mukaisesti.

Kumppanuuspöydät pyytävät, että kaavarunkosuunnittelutyössä huomioidaan myös seuraavat asiat

- Esitetään, että Pippo-Kujalan rakentamisen vastapainoksi toteutetaan ekologista kompensatiota muualla Lahden alueella.
- Kaavarungossa tulee huomioida erityisesti luonnonarvot sekä metsien merkitys eliöstölle sekä ihmisille. Suojeltua viheraluetta kehitettäisiin maakuntakaavan mukaiseen käyttöön ulkoilu- ja retkeilyalueeksi, jossa yhdistyisi alueiden Renkomäki - Ämmälä - Härkämäki - Saksala - Liipola olemassa olevat ulkoilureitit uuteen Vahtersuo - Linnaistensuo-reittiin.
- Erittäin tärkeää on pohjaveden suojeleminen jo rakennusvaiheessa sekä hulevesien asianmukainen käsittely ja ohjaus. Korvenrannantien asukkaiden talousvesi johdetaan pääsääntöisesti omista kaivoista.
- Ehkäistään meluhaittoja tarvittavilla toimenpiteillä, kuten puuston säästämällä tai meluvälillä ja -aidoilla asutuksen läheisyydessä. Kumppanuuspöydät pyytävät, että Uudenmaan ELY-keskus huomioi asian suunnittelussaan.
- Tärkeää on arvioida hyvin alueen liikennemäärä sekä rakentamisvaiheessa kuin alueen kehittyessä työpaikka-alueeksi. Kujalankadun työmatkaliikenne ja raskasliikenne kuormittaa ajoittain väylää ja voi olla kevyenliikenteen osalta haasteellinen.
- Tärkeää on huomioida kevyenliikenteen tarpeet sekä varmistaa turvallinen kulkeminen alueella.
- Alueen rakentamisessa ja materiaalien käsittelyssä on otettava erityisesti huomioon alueen eliöstön turvaaminen ja niiden elinolot. Materiaalien käsittelyajoissa huomioidaan asutusten läheisyys (arkisin; kalliomurskaus ja rikotus on lopetettava viimeistään klo 20.00).
- Pyydetään selvittämään, olisiko mahdollista varata alueelta tonttia myös päivittäistavarakaupalle (pieni) tulevaisuuden tarpeet huomioiden.

Lahden eteläinen ja itäinen kumppanuuspöytä kiittää kaavoitusarkkitehti Markus Lehmoskoskea kaavarungon hyvin perusteellisesta sekä erinomaisesta suunnittelusta asiakirjoineen.

Lahdessa 12.4.2022

Lahden eteläinen ja itäinen kumppanuuspöytä

Vastaanottaja: Valtteri Simola; Kirjaamo_Lahti
Aihe: VS: Lahden Teollisuusseuran lausunto- asemakaava ja asemakaavan muutos A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio)

Lähetetty: Valtteri Simola <valtteri.simola@lahdenteollisuusseura.fi>

Lähetetty: torstai 24. maaliskuuta 2022 10.17

Vastaanottaja: Lehmuskoski Markus <Markus.Lehmuskoski@lahti.fi>; Kirjaamo_Lahti <Kirjaamo@lahti.fi>

Aihe: Lahden Teollisuusseuran lausunto- asemakaava ja asemakaavan muutos A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio)

Lausuntopyyntö asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio) MRL 62§

Lahden Teollisuusseura ry esittää lausuntonaan seuraavaa

- Teollisuusseura pitää tärkeänä että Lahden kaupungilla on riittävästi TL-1 kaavoitettuja tontteja jatkuvasti tarjolla mahdollisimman hyvällä tehokkuudella
- Toivomme tiesuunnitelmien olevan laadittu siten että raskas (ja pitkä) liikenne pystyy tehokkaasti ja turvallisesti liikkumaan alueelta pääväylille. Kyse ei ole pelkästään kaava alueen tiestön tarkastelusta - vaan alueesta jonka kautta tavaraliikenne alueelle saapuu ja lähtee
- Teollisuudessa henkilökunnan määrä saattaa olla suurempi kuin logistiikkapalveluissa. Henkilöliikenteen osalta on huomioitava riittävä ja turvallinen kevyen liikenteen verkosto. Työssäkäyntiin liittyy myös erilaista palvelutarjontaa, kuten lounasruokailu, joka on syytä huomioida asemakaavoituksessa.
- Julkisen liikenteen järjestelyt tulee suunnitella tehokkaaksi ja varmistettava riittävä määrä pysäkkejä

Yleisesti haluamme todeta, että kun nyt kaavoitettaville alueille löytyy toimijat, TL-1 tonttitarjonta Lahdessa on varsin vähäistä. Toivomme että Lahden kaupunki tarkistaa mahdolliset muiden alueiden kaavamuutosmahdollisuudet sekä tiivistää yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Yhteistyötä tulisi tiivistää koko Päijät-Hämeen osalta, ei vain Ladec kuntien kesken. Kaikki tälle alueelle sijoittuvat yritykset tukevat alueen kasvua ja työllisyyttä.

Lahden Teollisuusseura ry

Valtteri Simola
toiminnanjohtaja

Terveisin

Valtteri Simola
Toiminnanjohtaja

Lahden Teollisuusseura ry
Aleksanterinkatu 14, 15110 Lahti

valtteri.simola@lahdenteollisuusseura.fi

+358 50 5556 827

www.lahdenteollisuusseura.fi

LAUSUNTO

Lahden Yrittäjien lausunto kaavarunkoluonnokseen A-2800, asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnokseen A-2827

Kaavarunkoluonnoksista A-2800 (Pippo, Kujala, Lotila, Latomäki, Kariston portti)

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio)

Lahden Yrittäjät suhtautuu myönteisesti Lahdelle merkittävän yritys- palvelualueen kehittämiseen ja suunnitteilla olevan uuden laajennusalueen kaavarunkotyöhön.

Pidämme ehdotettua kaavarunkoluonnosta sekä asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosta asianmukaisena ja ajankohtaisena osana kaupungin yritysalueiden kehittämistyötä.

Ehdotamme, että kaavatyön yhteydessä tarkoin selvitetään muutosten vaikutukset alueen yrityksiin ja että, yritysten toimintaedellytykset turvataan. Huomioitava on myös, ettei mahdollinen vähittäiskaupan suuryksikkö syö jo olemassa olevan kaupan ja palveluiden toimintaa keskusta-alueella.

Lahdessa 12.4.2022

Lahden Yrittäjät ry

Lausuntopyyntö asemakaavan muutoksen luonnoksesta A-2827
(Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio) MRL 62§

Kaupunkiympäristön kaupunkisuunnittelu on laatinut asemakaavan muutosluonnoksen otsikon mukaiseen kohteeseen.

Korttelin 19 026 luonnoksessa esitetyille tonteille on aiemmin Kujalankadun rakentamisen yhteydessä tehty vesihuoltoliittymät Kujalankadun pohjoispuolelle.

Junaradan länsipuolelle osoitettu motocrossrata vaatii vesihuollon runkolinjan jatkamisen Kujalankatua ja Vanhanradankatua pitkin- loppuosaltaan jv-linja rakennetaan paineviemärinä ja tontti liittyy siihen omalla pumppaamollaan.

Motocrossradan länsireunassa moottoritien suuntaisesti menee korttelin läpi Lahti Aquan 2 isoa vesijohtoa joille pitää lisätä vähintään 8 metriä leveä rasitealue.

Tuomo Salminen

Lahti Aqua 12.2.2022

Lähtettäjä: Hyrkkänen Leo <Leo.Hyrkkanen@lahtienergia.fi>

Lähetetty: torstai 14. huhtikuuta 2022 11.00

Vastaanottaja: Kirjaamo_Lahti <Kirjaamo@lahti.fi>

Kopio: Lehmuskoski Markus <Markus.Lehmuskoski@lahti.fi>; Etola Altti <altti.etola@lahtienergia.fi>; Lehtonen Jukka <Jukka.Lehtonen@lahtienergia.fi>

Aihe: VL: Lausuntopyyntö, asemakaava ja asemakaavan muutos A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio)

Moi

Lahti Energia Sähköverkko Oy:n lausunto ko. pyyntöön.

Käydyn keskustelun ja viestien mukaisesti luonnoksessa oleva sähköaseman tontti on hahmoteltu liitteeseen.

Tämä on tontin minimi koko.

Sähköaseman rakenteiden suunnittelu on edelleen kesken. Tämän vuoksi haluamme varmistaa tontin kokoa/muotoa vielä kaavan ehdotusvaiheessa.

Ei muuta kommentoitavaa luonnoksesta.

Leo Hyrkkänen
Yleissuunnittelija

Lahti Energia Sähköverkko Oy | Kauppakatu 31, 15140 Lahti

P. 050 323 9080

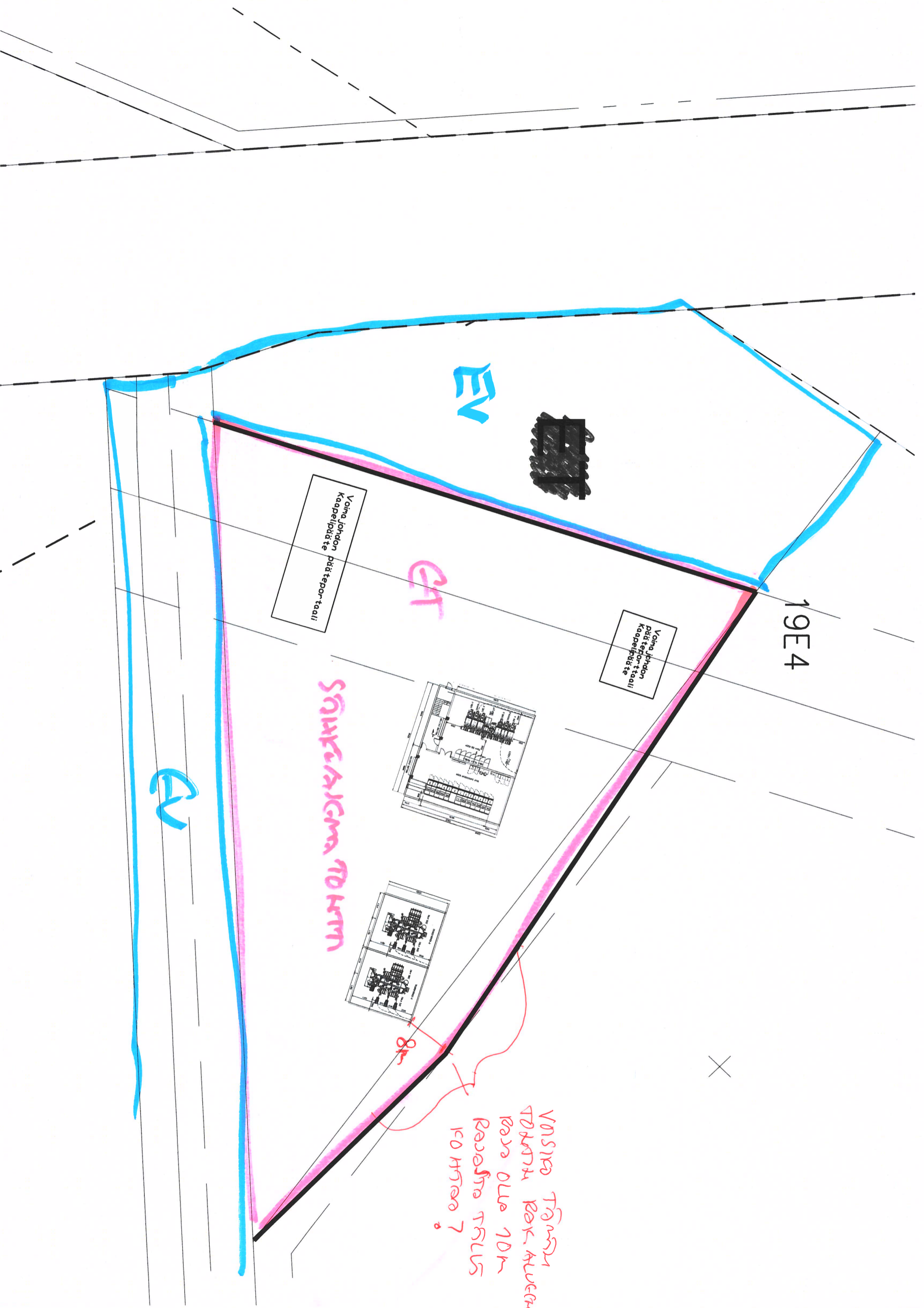
Telefax. 029 000 8403

leo.hyrkkanen@lahtienergia.fi

www.lahtienergia.fi

Huoletona energiaa vastuullisesti.

Mikäli huomaatte vastaanottaneenne tämän viestin erehdyksessä, pahoittelemme virhettä ja pyydämme teitä poistamaan viestin. Otattehan välittömästi yhteyttä lähettäjäan puhelimitse tai sähköpostitse ja kerrotte tapahtuneesta. Ettehän käytä erehdyksessä saamiinne tietoja tai paljasta viestin sisältöä kenellekään.

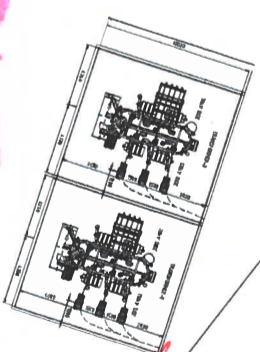
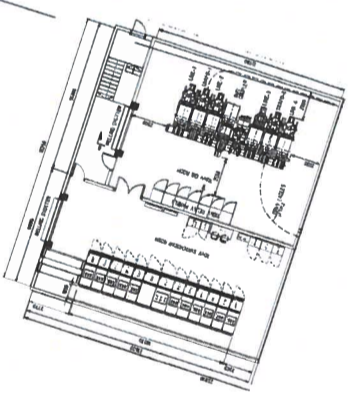
EV

Voima johdon
kaapelipöytä

Voima johdon
kaapelipöytä

19E4

SAUKKALINNA TUKIT

EV

8m

Voisiko tässä
tehdä rak. alueen
rajo olla 10m
Rautakauppa?

14.4.2022

Lahden kaupunki, kaupunkisuunnittelu
Markus Lehmuskoski
Askonkatu 2
15100 Lahti

Viite lausuntopyyntö 16.3.2022, kuulemiskirje 2.3.2022

Lausunto asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio)

Lahti Energia Oy/Lämpöliiketoiminta kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asemakaavasta ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio).

Lahti Energialla on kaava-alueella (korttelit 19026 ja 19027) biokaasulinja, joka poistetaan käytöstä. Uusi korvaava biokaasulinja on rakenteilla kaava-alueen eteläosassa Gasgridin maakaasuputken suojavyöhykkeellä sekä osittain kaava-alueen ulkopuolella.

Kohteena olevan asemakaavarajauksen pohjoisosassa sijaitsee merkittävä kaukolämmön runkojohto ja Kasaajankadulla katujohdo. Kaukolämmön kapasiteetti alueen tuntumassa on erinomainen. Suosittelemme kohteen muutos- ja uudisosien lämmitystavaksi kaukolämpöä, ja kaavaan merkintää kaukolämpö.

Mikäli lopullinen kaavaehdotus poikkeaa oleellisesti luonnos- ja valmisteluvaiheen suunnitelmista, varaamme oikeuden lausua siitä uudelleen.

Annika Heikinoja
projekti-insinööri
Lahti Energia Oy

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Liisa-Marjatta Koskelainen	Suomi.fi	19.04.2022 12:52:24 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (2 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Markus Lehmuskoski / Kaupunkisuunnittelu, Lahden kaupunki
markus.lehmuskoski@lahti.fi

Viite: Lausuntopyyntö 16.3.2022

Asia: Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2827, Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio, Luonnosvaihe

Lahden kaupunki on laatimassa asemakaavaa ja asemakaavan muutosta Kujalan alueelle. Suunnitelma alue sijaitsee noin 3,5 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta kaakkoon. Hankkeen tavoitteena on tavaraliikenneterminaalien alueen sekä ympäröivien korttelialueiden rajauksen, käyttötarkoituksen ja tonttijaon tarkistaminen sekä moottoriurheilukeskuksen alueen asemakaavoittaminen.

Pyydettyä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiakohdan hankkeesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kujalankadun länsipuolelle sijoittuvan suunnittelualueen osan osalta tiedot muinaisjäännöksistä ovat ajan tasalla. Kyseinen alue on inventoitu syksyllä 2021 (*S. Kärkkäinen 2021: Lahti, Pippo - Kujala - Lotila - Latomäki - Kariston portti, arkeologinen inventointi* ja *T. Tiainen 2021: Lahti, Kujala. arkeologinen inventointi*). Alueelta tunnetaan myllynpaikka, josta ei suoritettussa inventoinnissa kuitenkaan havaittu myllyyn liittyviä jäänteitä (muinaisjäännösrekisterin kohde *Järvenpää Pipunkoski*, nro 1000006755). Kohde ei ole muinaismuistolain suojaama (status: muu kohde), mutta museo suosittaa sen huomioon ottamista kaavahankkeessa. Kyseistä, mahdollisesti jo 1400-luvulla myllynpaikkana toiminutta aluetta ei ole koskaan tarkemmin arkeologisesti tutkittu.

Suunnitelma-alueen Kujalankadun itäpuolelle sijoittuva osa, noin 15 hehtaarin laajuinen alue, sisältyi vain osittain syksyllä 2021 suoritettuihin muinaisjäännösinventointeihin (ed. raporttien inventointialuekartat 1 ja 2). Museo edellyttää kyseisten alueiden tarkastusta sekä sieltä mahdollisesti löytyvien muinaismuistolain (295/1963) suojaamien kohteiden huomioimista kaavatyössä. Koska kyse on pienehköistä, pelloilla sijaitsevista alueista ja siten lyhyestä tarkastuksesta, voi museo pyynnöstä suorittaa tarkastuksen virkatyönään kesän/syksyn 2022 aikana. Arkeologisen inventoinnin voi tilata myös haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston

internet-sivuilta (kohta: *Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen*). Suoritetun inventoinnin raportti on lähetettävä alueelliselle vastuumuseolle hyväksyttäväksi ennen kuin se lähetetään tilaajalle.

Kaavaluonnokseen ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta muuta huomautettavaa.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Museolla ei ole huomautettavaa asiaan.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Roosa Ruotsalainen

Tiedoksi: Museovirasto, Lahden kaupunki, Hämeen ELY-keskus

Lähettäjä:

Niina Ahlfors

<niina.ahlfors@paijat-hame.fi>

Lähetetty:

torstai 31. maaliskuuta 2022 13.18

Vastaanottaja:

Kirjaamo_Lahti

Kopio:

Mari Lång-Kauppi

Aihe:

Asemakaava A-2827

Hei

Päijät-Hämeen liitolla ei ole lausuttavaa asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio).

Ystävällisin terveisin

Niina Ahlfors

Aluesuunnittelujohtaja

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

Hämeenkatu 9 A, PL 50, 15111 Lahti

040 531 7628

niina.ahlfors@paijat-hame.fi

www.paijat-hame.fi

<https://twitter.com/phliitto>

<https://www.facebook.com/phliitto/>

Vastaanottaja

Lahden kaupunki
Kaupunkisuunnittelu
kirjaamo@lahti.fi

Kohde

Asemakaava ja asemakaavan muutos

Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio

**Lausunto asemakaava ja asemakaavan muutos A-2827 (Kujalankatu,
Kujala/Ämmälä/Kerinkallio)**

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on vastaanottanut 16.3.2022 lausuntopyynnön asemakaava ja asemakaavan muutos A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio)

Suunnittelualue rajautuu pohjois- ja itäpuolelta Kasaajankatuun ja Linnaistentiehen, länsipuolelta Ohitustiehen (VT4) sekä eteläpuolelta Vanhanradankatuun ja Vartio-ojaan. Suunnittelualue sijaitsee n. 3,5 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta kaakkoon.

Asemakaavatyön tavoitteena on tavaraliikenneterminaalin alueen sekä ympäröivien korttelialueiden rajauksen, käyttötarkoituksen ja tonttijaon tarkistaminen sekä moottoriturheilukeskuksen alueen asemakaavoittaminen.

Olen tutustunut asemakaavan muutokseen.

Pelastuslaitoksen lausunto:

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa koskien asemakaavan muutosta.

Muuta:

Lausunto on kirjattu pelastuslaitoksen valvontajärjestelmään. Lausunto on tehty etätyönä, joten lausunnosta puuttuu allekirjoitus.

---

paloinsinööri
Raila Viljamaa

Lahden kaupunki

Kirjaamo

kirjaamo@lahti.fi

Viite: lausuntopyyntö 16.3.2022 (5161/2021)

**Lausunto Kujalankadun (Kujala/Ämmälä/Kerinkallio) asemakaavan
muutosluonnoksesta (A-2827)**

Väylävirasto on tutustunut asemakaavan muutosluonnokseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Suunnittelualue sijaitsee noin 3,5 kilometriä Lahden keskustasta kaakkoon Kujalan, Ämmälän ja Kerinkallion alueilla. Alue rajautuu pohjois- ja itäpuolelta Kasaajankatuun ja Linnaistentiehen, länsipuolelta Ohitustiehen (vt 4) sekä eteläpuolelta Vanhanradankatuun ja Vartio-ojaan. Suunnittelualueen länsireunassa kulkee Lahti – Loviisa -rataosa ja pohjoispuolella kulkee Lahti – Kouvola -rataosa. Asemakaavatyön tavoitteena on tavaraliikenneterminaalin alueen sekä ympäröivien korttelialueiden rajauksen, käyttötarkoituksen ja tonttijaon tarkistaminen sekä moottoriurheilukeskuksen alueen asemakaavoittaminen.

Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä

Väylävirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat. Melun- ja tärinätorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisuihin päätettäessä. Melu- ja tärinähaitat on tapauskohtaisesti tarpeen huomioida myös liike- ja teollisuusrakentamisessa (melulle herkkä toimitilat tai tärinälle herkkä teollisuus). Mikäli radan läheisyyteen osoitetaan melulle- ja tärinälle herkkää toimintaa, tulee kaavatyön yhteydessä laatia riittävät selvitykset melun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Melun osalta kaavoituksessa on huomioitava Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset melun ohjearvot. Kaavoitettavien alueiden melutasot ulkoalueilla ja rakennusten sisätiloissa eivät saa ylittää VNP (993/1992) mukaisia ohjearvoja. Melualueelle ei tule kaavoittaa melulle herkkää maankäyttöä ilman asianmukaisia selvityksiä ja tarvittavaa melunsuojausta. Runkomelun osalta tulee huomioida VTT:n laatiman esiselvityksen Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita

6.4.2022

2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (Lprm) 30/35 dB. Yleensä runkomeluhaitat ulottuvat 60 m (pehmeikkö) - yli 200 m (kallio) etäisyydelle rautatiestä (VTT:n tiedotteita 2468).

Kaavoituksessa on huomioitava raideliikenteen tärinän aiheuttama rakennuksen vaurioitumisriski ja vaikutus asuinmukavuuteen. Tärinälle herkkää maankäyttöä ei tule osoittaa tärinäherkille alueille ilman tärinänvaimennustoimenpiteitä edellyttävää kaavamerkintää tai -määräystä. Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Rautatieliikenteestä johtuvalle tärinälle herkimpiä rakennuksia ovat yleensä puolitoista tai kaksikerroksiset puurakenteiset talot. Tärinäherkkyys riippuu mm. maaperän ja rakennuksen värähtelyn ominaistaajuudesta. Mikäli nämä ovat lähellä toisiaan, voi maaperän värähtely siirtyä ja voimistua rakennuksessa. Tärinähaittojen poistaminen jo rakennetuilta alueilta jälkikäteen on vaikeata, ellei mahdotonta ja korjaustoimenpiteet kalliita.

Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569). Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT working papers 50, Espoo 2006), Ohjeita liikennetärinän arviointiin (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008). Julkaisuissa on annettu tärinään liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta: <https://www.vtt.fi/julkaisut>.

Väylävirasto muistuttaa, että melun- ja tärinäntorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja tärinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut osastonjohtaja Jaakko Knuutila ja esitellyt asiantuntija, maankäyttö Ville Vuokko.

6.4.2022

Jakelu Lahden kaupunki

Tiedoksi Eero Liehu
Antero Kaukonen
Kaj Grönqvist, RRM Oy
Anna Miettinen
Anton Aronen
Erkki Mäkelä
Mikael Takala
Taiju Virtanen
Aimo Huhdanmäki
Jukka Peura
Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue
Uudenmaan ELY-keskus, Y-vastuualue

ASIAKIRJA

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Ville Vuokko
Allekirjoitusaika	06.04.2022 13:38
Allekirjoittaja	Jaakko Knuutila
Allekirjoitusaika	06.04.2022 13:46

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Lahti, Kujalankadun ak muutosluonnos.pdf
-----------	--

Lähtettäjä: [Honkanen Mia](#)
Vastaanottaja: [Kirjaamo Lahti](#)
Aihe: Lausunnot asemakaavan muutoksesta ja kaavarungosta
Päivämäärä: torstai 14. huhtikuuta 2022 16.05.36
Liitteet: [Lausunto asemakaavan muutoksen luonnos A-2827.docx](#)
[Lausunto kaavarungoista .docx](#)

Hei,
Lausunnot kaavoista liitteenä.
t. Mia Honkanen

*****

Mia Honkanen
luonnonsuojeluvalvoja
p. 050 559 4053

Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristö/ ympäristöpalvelut
Askonkatu 2
15100 LAHTI
<http://www.lahti.fi>

*****

14.4.2022

Lahden kaupunkisuunnittelu pyytää 16.3.2022 lausuntoa asemakaavan muutoksen luonnoksesta A-2827 (Kujalankatu, Kujala/Ämmälä/Kerinkallio). Lausunto tulee antaa 14.4.2022 mennessä.

Lahden kaupungin ympäristöpalvelut esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kaava-alueen luontoarvot keskittyvä Vartio-ojan varteen ja sitä ympäröivään metsäalueeseen. Alueelta on havaittu sekä lepakoita että liito-oravia. Alue on kaavassa merkinällä VL/s (lähivirkistysalue, jolla ympäristö säilytetään). Kaavamääräykseen olisi hyvä lisätä vielä maininta tiukasti suojeltujen direktiivilajien esiintymisestä.

Kaavassa ei ole tällä hetkellä turvattu riittävällä tasolla lepakoiden ja liito-oravien kulkuyhteyttä VL/s alueelta etelään. Kaavaselistuksesta ei käy myöskään ilmi, miten kulkuyhteyden turvaaminen olisi kaavassa huomioitu. Heikkona kohtana on moottoriurheilun korttelialueen (E-1/KM/KTY) koilliskulma, joka rajautuu suoraan Kujalankatuun ja Kujalankadun itäpuolella olevan pellon kulmaan. Ympäristöpalvelut esittää, että lähivirkistysaluetta laajennetaan Kujalankadun länsireunalta etelään, jotta puustoinen kulkuyhteys saadaan turvattua.

Luontoselvityksessä (*Lahden Pippon asemakaava-alueen luontoselvitykset 2018, Metsänen*) on kuvio 25, joka sijoittuu kaavassa moottoriurheilun korttelialueen eteläosaan. Kuviolla sijaitsee luontoselvityksen mukaan noro, joka kulkee kuvion halki. Noron nykytila tulee selvittää ennen seuraavaa kaavavaihetta.

VL/s alueelle on esitetty Vartio-ojan varteen hulevesiallas. Hulevesialtaan sijaintia olisi hyvä muuttaa siten, että sitä siirretään enemmän länteen pellon kohdalle pois metsäalueelta.

Vartio-ojan sijainti kaavakartalla olisi syytä merkitä selkeämmin, sillä sen tarkka sijainti jää epäselväksi. Myös moottoriurheilun korttelialueen pohjoisrajan etäisyyttä Vartio-ojaan olisi syytä selventää esim. kaavaselistuksessa. VL/s alueen ja moottoriurheilun korttelialueen väliseltä istutettavan alueen osalta puuttuu kartalta kaavamerkintä.

Kaavakartalle on esitetty maantien suoja-alueeksi (su-lt) ja rautatien suoja-alueeksi (su-rt) varatut osat. Suoja-alueille olisi hyvä asettaa tarkempi kaavamääräys suoja-alueen luonteesta.